

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI'NDA MESLEK İÇİ EĞİTİM VE BELGELENDİRME

Can ÖZTÜRK, Gökşen GÖK, Mahir Ulaş AKCAN

TMMOB Makina Mühendisleri Odası

pbk@mmo.org.tr

GİRİŞ

Bilim, teknoloji ve mühendislik uygulama alanlarında yaşanan hızlı değişim süreci; örgün eğitim kurumlarında verilen eğitimin zaman içerisinde atıl bilgi haline gelerek, mevcut bilginin yenilenmesi ihtiyacına yol açmaktadır. Bireyin hem kendi gelişimini sağlaması hem de üretim sürecinde aktif bir rol olarak toplumsal gelişime yardımcı olabilmesi için sürekli eğitim bir zorunluluk haline gelmiştir. Odamızın yapmış olduğu mesleki, teknik ve sosyal konuları içeren kongre, kurultay ve sempozyumlarda, meslektaşlarımız; tartışmalara katılmış, son teknolojik gelişmeler üzerine bilgilerini paylaşarak birçok konuda meslek alanlarımıza yönelik sürekli mesleki-teknik eğitimin gerekliliğini vurgulamışlardır.

Ülke ve toplum yararları doğrultusunda meslek alanlarıyla ilgili denetimin yapılabilmesi için ön koşul olan uzman üyelerin tanımlanması, üyelerin mesleki ve bilimsel çalışmalarına, yaptıkları işlere ve tamamlayıcı eğitimlerine dayanan uzmanlıklarının Makina Mühendisleri Odası tarafından belirlenmesi, belgelendirilmesi ve uzman üyelerin kamuoyuna önerilmesinin sağlanması amacıyla Oda Yönetim Kurulu'nun 06.07.1998 tarih ve 195-3 nolu Kararı ile Meslek İçi Eğitim Merkezi (MİEM) kurulmuştur. MİEM tarafında gerçekleştirilen eğitim ve belgelendirme faaliyetleriyle

üyelerimizin eğitilmesi ve yetkilendirilmesi sağlanmıştır.

Meslek içi eğitim çalışmalarının daha sağlıklı bir şekilde yürütülmesi amacıyla da Oda Yönetim Kurulunun 20.10.2000 tarih ve 764 nolu Kararı ile MİEM Geliştirme ve Yaygınlaştırma Projesi hayata geçirilmiştir. Bu proje kapsamında çalışmalara büyük bir ivme kazandırılmıştır. Bu süreç; TMMOB Makina Mühendisleri Odası Uzmanlık ve Belgelendirme Yönetmeliği'nin 22 Kasım 2001 tarih ve 24591 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmasıyla bir üst noktaya taşınmıştır. [1]

Odamızda meslek içi eğitim ve belgelendirme çalışmalarının teknik mevzuata göre şekillendirilmesi, bağımsız ve tarafsız bir belgelendirme faaliyetinin yürütülmesi için kurulan MMO Personel Belgelendirme Kuruluşu (PBK), "TS EN ISO/IEC 17024 Personel Belgelendirmesi Yapan Kuruluşlar için Genel Şartlar" standardının gereklerini yerine getirerek, 19 Ocak 2007 tarihinde TÜRKAK tarafından akredite edilmiştir.

Alanında bir ilk olan PBK akreditasyonu sonrasında, çalışmaların uyumlaştırılması ve MMO genelinde verilen eğitimlerde uygulama birliğinin sağlanması amacıyla 1 Mayıs 2007 tarihinde "MİEM Uygulamalarında Dikkat Edilecek Konulara İlişkin Genelge" yürürlüğe girmiştir.

Akredite PBK Dokümantasyonu ve

MİEM Genelgesi; organizasyon yapısı, eğitim, sınav, belgelendirme, gözetim faaliyetleri ve şikâyet/itirazlara ilişkin konuları kapsamaktadır. Dokümantasyonda kurullar ve çalışanların görev tanımları, uygulamalara ilişkin talimatlar, belgelendirme şartnameleri, eğitim müfredatları, sınav değerlendirme kriterleri ve kullanılan tüm formlar tanımlanmıştır.

MİEM KAPSAMINDA DÜZENLENEN EĞİTİMLER

Teknoloji, yüksek ivmeli gelişimiyle üretim sürecinde var olan bileşenlerin, kendilerini sürekli yenilemelerini zorunlu kılmaktadır. Artan bilgi birikimine hızla ulaşmak, edinilen deneyimleri paylaşmak ve üretim süreçlerinde değerlendirmek için sürekli bir eğitim şarttır. Üyelerinin bu yöndeki taleplerini dikkate alan TMMOB Makina Mühendisleri Odası, gelişen teknoloji ve toplumun ihtiyaçları doğrultusunda bünyesinde kurduğu Meslek İçi Eğitim Merkezi (MİEM) aracılığıyla kurslar düzenlemektedir.

Odamız tarafından verilen eğitimleri; mühendis yetkilendirme eğitimleri, seminerler, operatörler ve teknisyenler için kurslar olmak üzere üç kategoriye ayırabiliriz. Yazımızda genelde mühendisler ve özelde de makina mühendislerine yönelik eğitimleri incelediğimiz için mühendis yetkilendirme eğitimlerine daha fazla değineceğiz.

Eğitim ve Belgelendirme

MİEM Kapsamında verilen mühendis yetkilendirme eğitimleri ve süreleri Tablo 1'de, bu eğitimlerde kullanılan Oda yayınları Tablo 2'de verilmiştir.

MİEM'in kurulduğu 6 Temmuz 1998 tarihinden 1 Haziran 2011 tarihine

kadar gerçekleştirilen 3084 mühendis yetkilendirme eğitimine 62.404 kişi katılmıştır. Tablo 3 ve Grafik 1'de kurs ve katılımcı sayılarının belgelendirme programlarına göre dağılımları görülmektedir.

MMO tarafından mühendis yetkilendirme eğitimlerine ek olarak; asansörler, araçlar, tesisat, imalat, bakım, enerji, iş sağlığı ve güvenliği, kalite standartları ve yönetimi, üretim ve yönetim, planlama ve proje yönetimi,

Tablo 1. Mühendis Yetkilendirme Eğitimleri ve Süreleri [1]

Eğitim Adı	Süresi (Saat)
Araç Projelendirme	24
Araçların CNG'ye Dönüşümü	18
Araçların LPG'ye Dönüşümü	18
Arıtma Tesisatı	18
Asansör Avan Proje Hazırlama	12
Asansör	18
Basıncılı Hava Tesisatı	18
Bina Enerji Yöneticisi Eğitimi	75
Doğalgaz İç Tesisatı	24
Endüstriyel ve Büyük Tüketimli Tesislerin Doğalgaza Dönüşümü	24
Enerji Kimlik Belgesi Uzmanı Eğitimi	18
Havalandırma Tesisatı	12
Havuz Tesisatı	18
Kamulaştırma Davaları Bilirkişilik Kursu	24
Kızgın Sulu, Kızgın Yağlı ve Buharlı Isıtma Sistemleri	30
Klima Tesisatı	30
LPG Dolum Tesisleri ve Otogaz İstasyonları Sorumlu Müdür	24
LPG Tesisatı	18
Mekanik Tesisat (Isı Yalıtımı, Sıhhi Tesisat, Isıtma Tesisatı)	42
Otomatik Kontrol Tesisatı	42
Sanayi Enerji Yöneticisi Eğitimi	80
Sanayi Tipi Çamaşırhane Tesisatı	18
Sanayi Tipi Mutfak Tesisatı	18
Soğutma Tesisatı	12
Stratejik Planlama	24
Şantiye Şefliği Semineri	18
Yangın Tesisatı	18
Yatırım Hizmetleri Yönetimi	18

Tablo 2. MİEM Eğitimlerinde Kullanılan Oda Yayınları

Yayın Adı	MMO Yayın No
Mühendisler İçin Araç Proje EI Kitabı	516
Araçlarda LPG Dönüşümü Mühendis EI Kitabı	217
Asansör Avan ve Uygulama Projeleri Hazırlama Teknik Esasları	208
Atıksu Arıtma Tesis Pratik Bilgiler EI Kitabı	354
Basıncılı Hava Tesisatı ve Kompresörler	343
Doğalgaz İç Tesisat	377
Endüstriyel Mutfak ve Çamaşırhane Tesisatı	348
Gaz Tesisatı Proje Hazırlama Esasları	133
Havalandırma Tesisatı	297
Havuz Tesisatı	298
Kalorifer Tesisatı	352
Kazan Daireleri ve Uygulamaları	411
Kızgın Sulu, Kızgın Yağlı, Buharlı Isıtma Sistemleri	282
Klima Tesisatı	296
LPG Dolum Tesisleri ve Otogaz İstasyonları Sorumlu Müdür EI Kitabı	492
LPG Tesisatı (Konutlarda ve Sanayide Dökmegaz Tesisatı)	299
Otomatik Kontrol Tesisatı	318
Sığınak Havalandırma Projesi Hazırlama Esasları	554
Sıhhi Tesisat Proje Hazırlama Esasları	260
Soğutma Tesisatı	295
Yalıtım	399
Yangın Söndürme Sistemleri	300
Yangın Söndürme Tesisatı Proje Hazırlama Esasları	501

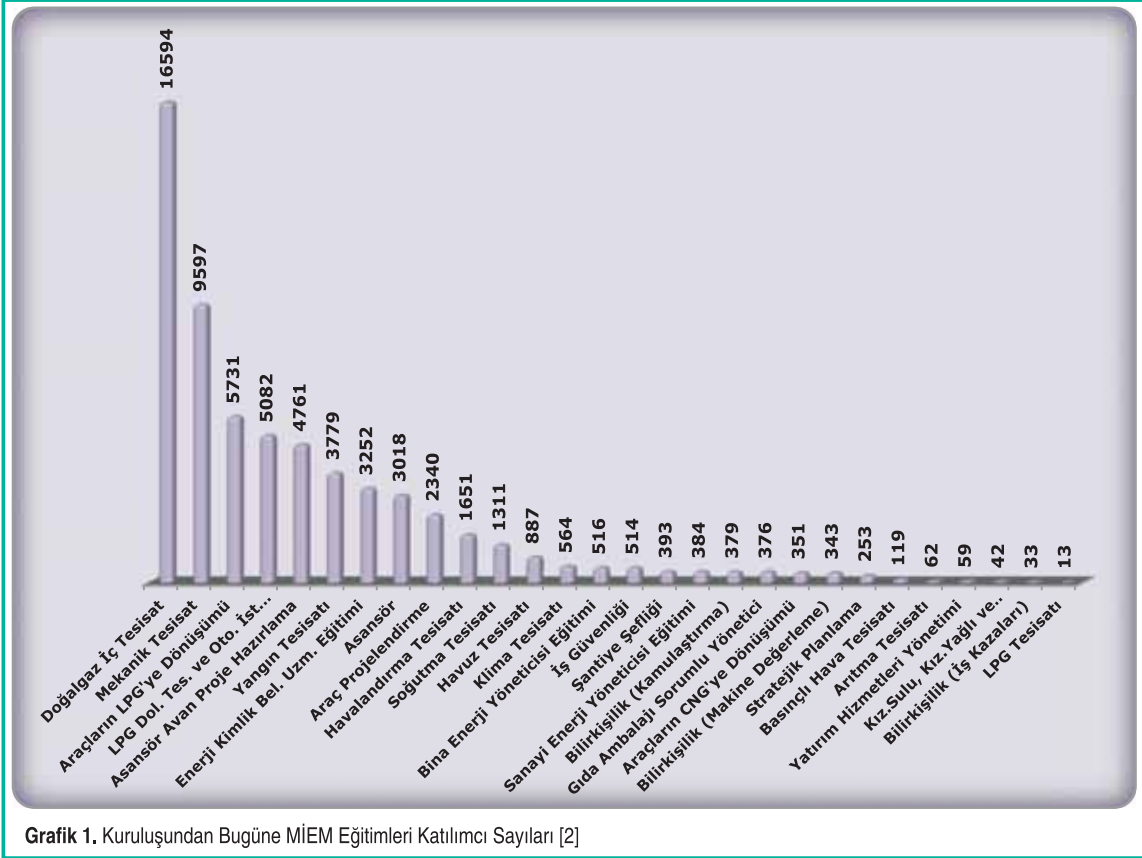
Tablo 3. Kuruluşundan Bugüne MİEM Eğitimleri (6 Temmuz 1998 – 1 Haziran 2011) [2]

Eğitim Adı	Kurs Sayısı	Katılımcı Sayısı
Doğalgaz İç Tesisat	774	16.594
Mekanik Tesisat (Isı Yalıtımı, Sıhhi Tesisat, Isıtma Tesisatı)	370	9.597
Asansör Avan Proje Hazırlama	254	4.761
Araçların LPG'ye Dönüşümü	240	5.731
LPG Dolum Tesisleri ve Otogaz İstasyonları Sorumlu Müdür	234	5.082
Yangın Tesisatı	180	3.779
Enerji Kimlik Belgesi Uzmanı	180	3.252
Asansör	196	3.018
Araç Projelendirme	146	2.340
Havalandırma Tesisatı	93	1.651
Soğutma Tesisatı	78	1.311
Havuz Tesisatı	54	887
Klima Tesisatı	41	564
Bina Enerji Yöneticisi	27	516
İş Güvenliği	26	514
Şantiye Şefliği	21	393
Sanayi Enerji Yöneticisi	21	384
Bilirkişilik (Kamulaştırma Davaları)	31	379
Gıda Ambalajı Sorumlu Yönetici Semineri	27	376
Araçların CNG'ye Dönüşümü	24	351
Bilirkişilik (Makina Değerleme)	23	343
Stratejik Planlama	19	253
Basınçlı Hava Tesisatı	7	119
Arıtma Tesisatı	5	62
Yatırım Hizmetleri Yönetimi	5	59
Kızgın Sulu, Kızgın Yağlı ve Buharlı Isıtma Sistemleri	3	42
Bilirkişilik (İş Kazaları)	4	33
LPG Tesisatı	1	13
Toplam	3084	62.404

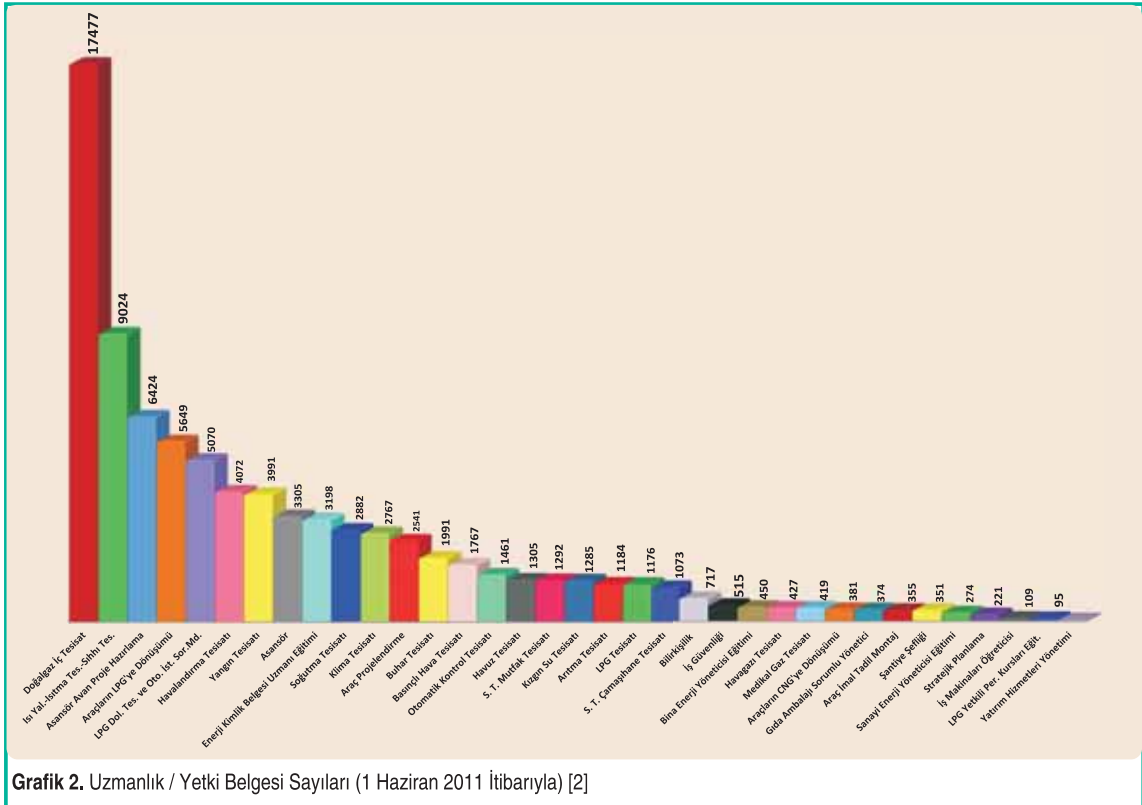
verimlilik ve süreç yönetimi, tedarik zinciri ve lojistik, maliyet ve finans, bilgi teknolojileri, bilgisayar destekli tasarım ve üretim, metroloji ve kalibrasyon konularında seminer ve eğitimler düzenlenmektedir. Mühendis yetkilendirme eğitimlerine katılım için belli bir meslek mensubu olmak ya da önceden bir yetki belgesi almış olmak gibi ön şartlar aranırken, yukarıda sözünü ettiğimiz seminer ve eğitimlere katılım için bir ön koşul bulunmamaktadır.

MMO yöneticileri ve teknik görevlileri için de çalışmaların belirli standartlarda yürütülmesi ve karşılaşılan sorunların en aza indirilmesi amacıyla örgüt içi eğitimler gerçekleştirilmektedir. Bunlar: Periyodik kontroller, motor-şasi numaraları, kabin ve silindir hacmi inceleme ve rapor hazırlama, LPG ve CNG'li araçlar üzerinde yapılan kontrol faaliyetleri, kablolu taşıma sistemleri vb. konulara; TS EN ISO/IEC 17020, 17021, 17024, 17025 vb. standartlar ile Asansör, Taşınabilir Basınçlı Ekipmanlar, Basit Basınçlı Kaplar, Basınçlı Ekipmanlar vb. yönetmeliklere; Onaylanmış Kuruluş, Muayene Kuruluşu, Deney ve Kalibrasyon Laboratuvarları, MİEM, PBK ve Gözetim uygulamalarına yönelik eğitimlerdir.

Mühendislerle birlikte çalışan ara teknik elemanlar, operatörler ve teknisyenler için düzenlenen kurslar MMO şubelerine göre çeşitlilik göstermektedir. Başlıcaları; LPG yetkili personel kursları, dökme LPG kullanımında teknik personel eğitimi, sanayi tipi kazanların işletilmesinde yardımcı personel kursu, sanayide doğal gaz kullanımında teknik personel kursu, soğutma teknisyeni yetiştirme kursu, teknisyenler için kaynak teknolojisi kursları, iş makineleri operatör yetiştirme kursları, temel hidrolik eğitimi, temel pnömatik eğitimi ve teknik resim eğitimidir.

Grafik 1. Kuruluşundan Bugüne MİEM Eğitimleri Katılımcı Sayıları [2]

Grafik 2. Uzmanlık / Yetki Belgesi Sayıları (1 Haziran 2011 İtibarıyla) [2]

Tablo 4. Uzmanlık / Yetki Belgesi Sayıları (1 Haziran 2011 İtibarıyla) [2]

Uzmanlık Adı	Belge Sayısı
Doğalgaz İç Tesisat *	17.477
Isı Yalıtımı -Isıtma Tesisatı -Sihhi Tesisat *	9024
Asansör Avan Proje Hazırlama *	6424
Araçların LPG'ye Dönüşümü	5649
LPG Dolum Tesisleri ve Otogaz İstasyonları Sorumlu Müdür	5070
Havalandırma Tesisatı *	4072
Yangın Tesisatı *	3991
Asansör	3305
Enerji Kimlik Belgesi Uzmanı	3198
Soğutma Tesisatı *	2882
Klima Tesisatı *	2767
Araç Projelendirme	2541
Buhar Tesisatı *	1991
Basınçlı Hava Tesisatı *	1767
Otomatik Kontrol Tesisatı *	1461
Havuz Tesisatı *	1305
Sanayi Tipi Mutfak Tesisatı *	1292
Kızgın Su Tesisatı *	1285
Arıtma Tesisatı *	1184
LPG Tesisatı *	1176
Sanayi Tipi Çamaşırhane Tesisatı *	1073
Bilirkişilik	717
İş Güvenliği	515
Enerji Yöneticisi Eğitimi (Bina)	450
Havagazı Tesisatı *	427
Medikal Gaz Tesisatı *	419
Araçların CNG'ye Dönüşümü	381
Gıda Ambalajı Sorumlu Yönetici	374
Araç İmal Tadil Montaj	355
Şantiye Şefliği	351
Enerji Yöneticisi Eğitimi (Sanayi)	274
Stratejik Planlama	221
İş Makinaları Öğreticisi	109
LPG Yetkili Personel Kursları Eğitici	95
Yatırım Hizmetleri Yönetimi	42
Toplam	83.664

* Bu yetki belgelerini alan üyelerin talepleri durumunda ilgili uzmanlıkları, Mekanik Tesisat Uzman Mühendis Belgelerine işlenmektedir. Bu şekilde işlenmiş 39.598 yetki belgesi bulunmaktadır.

UZMANLIK VE BELGELENDİRME

38. Dönem Oda Genel Kurulunun Oda Yönetim Kuruluna verdiği görev ve yetki çerçevesinde 31.07.2000 tarih ve 452 no'lu OYK kararıyla mevcut Uzmanlık Yönetmeliği yerine "TMMOB Makina Mühendisleri Odası Uzmanlık ve Belgelendirme Yönetmeliği"nin Resmi Gazete'de yayımlanması çalışmalarına başlanmıştır.

Yönetmeliğin 22 Kasım 2001 tarih ve 24591 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmasıyla birlikte üyelerimizin uzmanlıklarının tanımlanmasına yönelik yürütülmekte olan belgelendirme çalışmaları hız kazanmıştır. Bu süreçte uzmanlık ve belgelendirme alanlarına ilişkin aşağıdaki yönetmelikler de sırasıyla yayımlanmıştır. [3]

- TMMOB MMO Mekanik Tesisat Uzmanlık ve Belgelendirme Yönetmeliği
- TMMOB MMO Asansör Mühendis Yetkilendirme Yönetmeliği
- TMMOB MMO İş Güvenliği Mühendis Yetkilendirme Yönetmeliği
- TMMOB MMO Araçların LPG'ye Dönüşümü İçin Mühendis Yetkilendirme Yönetmeliği
- TMMOB MMO Araç Projelendirme Mühendis Yetki Belgesi Yönetmeliği
- TMMOB MMO LPG İkmal İstasyonları Sorumlu Müdür Yetkilendirme Yönetmeliği
- TMMOB MMO Gıda Ambalajı Sorumlu Yönetici Yetkilendirme Yönetmeliği
- TMMOB MMO İş Makinaları Kullanıcısı (Operatör) Kurs Yönetmeliği
- TMMOB MMO İş Makinaları Kurs Öğreticisi Mühendis Yetkilendirme Yönetmeliği
- TMMOB MMO Araçların CNG'ye Dönüşümü için Mühendis Yetkilendirme Yönetmeliği

- TMMOB MMO Stratejik Planlama Mühendis Yetkilendirme Yönetmeliği
- TMMOB MMO Yatırım Hizmetleri Yönetimi Mühendis Yetkilendirme Yönetmeliği
- TMMOB MMO Bilirkişilik Yönetmeliği

Yönetmeliklerimiz çerçevesinde, üyelerimizin uzmanlık konularına yönelik gerçekleştirilen kurslar ve kazanılmış haklar sonucu düzenlenen mühendis yetki belgeleri ve uzman mühendis belgelerinin belgelendirme programlarına göre dağılımları Tablo 4 ve Grafik 2'de verilmiştir.

Akreditasyon Kapsamında Belgelendirme

MMO Personel Belgelendirme Kuruluşu (PBK), TS EN ISO/IEC 17024 "Personel Belgelendirmesi Yapan Kuruluşlar İçin Genel Şartlar" standardına göre TÜRKAK tarafından 19 Ocak 2007 tarihinde 11 kapsamda akredite edilmiştir. Kapsam genişletme çalışmalarını sürdüren MMO PBK, bugün itibarıyla 12 kapsamda (Mekanik Tesisat, Havalandırma Tesisatı, Soğutma Tesisatı, Klima Tesisatı, Yangın Tesisatı, Doğalgaz İç Tesisatı, Asansör Avan Proje Hazırlama, Asansör, Araç Projelendirme, Araçların LPG'ye Dönüşümü, Araçların CNG'ye Dönüşümü, Endüstriyel ve Büyük Tüketimli Tesislerin Doğalgaza Dönüşümü) mühendis yetki belgeleri vermektedir.

Odamız, mühendis yetki ve sorumluluklarını geliştirmenin yanı sıra, mühendislik hizmetlerini denetlenebilir ve güvenilir kılma; toplumun can ve mal güvenliğini sağlama ve uluslararası standartlar doğrultusunda kurumsallaşma yolunda önemli bir adım olan PBK akreditasyon kapsamını genişletmeye ve verilen hizmeti tüm ülkeye yaymaya devam etmektedir. Akredite belge için başvuruların artmasıyla, başlangıçta sadece üç büyük ilde sınav yapan PBK, mevcut sınav merkezlerinin alt yapısını geliştirerek

MMO'nun 18 şubesinde sınav yapabilir konuma gelmiştir. 27 Mart 2007 tarihinde yapılan ilk sınavdan itibaren geçen süreçte Akredite PBK tarafından gerçekleştirilen sınavlar sonucunda 7423 kişi başarılı olarak akredite yetki belgesi sahibi olmuştur.

Meslek alanlarımıza yönelik yapılan mevzuat düzenlemeleri yakın gelecekte mühendislik hizmetlerinin ve ilgili ara teknik hizmetlerin yapılması için birçok kurum tarafından akredite belge isteneceğini göstermektedir. Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından yayımlanan "Doğal Gaz Piyasası Sertifika Yönetmeliği" ile doğal gaz piyasasında iç tesisat ve servis hatları ile yapım ve hizmet faaliyetlerinin yürütülmesi için gereken Doğalgaz İç Tesisatı Mühendis Yetki Belgelerinin akredite

kuruluşlardan alınması zorunluluğu getirilmiştir. Başlangıçta MİEM tarafından verilen bu belgeler, yönetmeliğin yayımlanmasının ardından MMO Personel Belgelendirme Kuruluşu tarafından verilmeye başlanmıştır.

Ayrıca Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) tarafından yayımlanan meslek standartları baz alınarak mesleğimizle ilgili alanlarda çalışan ara teknik eleman ve diğer personele yönelik belgelendirme yapılabilmesi için dört ana başlıkta kapsam genişletmesi çalışmasına başlanmıştır. Bunlar:

Doğal Gaz tesis ve kullanımı, inşaat, liman işletmeciliği ve otomotiv sektörlerine ilişkindir.

Gözetim Uygulamaları

TS EN ISO/IEC 17024 standardı gereği; belgelendirme kuruluşu, belgelendirilen kişinin belgelendirme programının şartlarına uygunluğunu izlemek için bir gözetim yöntemi belirlemeli ve uygulamalıdır. Odadan uzmanlık veya yetki belgesi alan üyelerimizin, belgelendirme programıyla ilgili teknolojik gelişmelerden ve mevzuat değişikliklerinden haberdar olmaları, mesleki gelişimlerinin sürekliliğini sağlamaları ve mesleki bilgilerini güncel tutmaları gerekliliğinden hareketle, gerçekleştirilen mühendislik

Tablo 5. Gözetim Etkinlikleri ve Katılımcı Sayıları (1 Haziran 2011 İtibarıyla)

MMO Şubesi	Ücretsiz Seminer Sayısı	Katılımcı Sayısı
Adana	89	3469
Ankara	79	7992
Antalya	105	7829
Bursa	152	7497
Denizli	102	4306
Diyarbakır	185	4765
Edirne	55	2105
Eskişehir	44	2430
Gaziantep	84	3760
İstanbul	390	12482
İzmir	101	5201
Kayseri	70	3710
Kocaeli	103	2488
Konya	52	4563
Mersin	65	2870
Samsun	118	4547
Trabzon	164	3114
Zonguldak	23	559
TOPLAM	1.981	83.687

uygulamalarının gözetimini yapmak için “Gözetim ve Yeniden Belgelendirme Kriterleri” oluşturulmuştur.

Kriterler; etkinlik ve seminerlere katılım, makale ve kitap yayımlama, uzmanlık komisyonlarında çalışma vb. mesleki faaliyetler ve ilgili alanda serbest mühendis ve müşavir olarak çalışma, tasarım-uygulama faaliyetlerinde bulunma, öğretim görevlisi olma ve eğitmenlik yapma gibi mesleki uygulamaları içermektedir. [4]

Gözetim etkinlikleri kapsamında, gözetim kriterlerinin yürürlüğe girdiği 2009 yılından bugüne kadar MMO'nun 18 şubesince, ülke genelinde birçok il ve ilçede, ücretsiz seminerler düzenlenmiştir. Düzenlenen seminerler ve katılımcı sayılarının şubelere göre dağılımı Tablo 5'te verilmiştir.

SONUÇ

Anayasa'nın 135. maddesi doğrultusunda çıkarılan 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Kanunu'na göre 1954 yılında kurulmuş kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşu olan TMMOB Makina Mühendisleri Odası'nın kuruluş amaçları arasında “Üyelerinin mesleki alanlarındaki ulusal ve uluslararası yeni gelişmeleri, tartışmaları izleyebilmesi ve aktarabilmesi, mesleki sorunların dile getirilebilmesi, kamuoyunun bilgilendirilmesi, ilgili alanlarda politikaların oluşturulması amacıyla, ulusal ve uluslararası ölçekte kongre, kurultay, sempozyum, fuar, sergi vb. düzenlemek, üyelerin sosyal-kültürel gelişimine katkıda bulunmak için kurs, seminer, söyleşi vb. etkinlikler düzenlemek” yer almaktadır [5].

Mühendislik etkinlikleriyle ilgili temel kaygı, bu etkinliklerin toplumun güvenliği ve sağlığını ön planda tutarak

gerçekleştirilmesi olmalıdır. Dolayısıyla, her şeyden önce toplumsal bir hizmet sunan mühendisler yeterli bilgi ve deneyime sahip olmak, mesleklerinde uzmanlaşmak zorundadırlar.

Odamız yönetmeliklerinde uzmanlık kavramı, “Belli bir iş için lisans eğitimi sonrası aranan özel bilgi ve deneyimi” ifade etmektedir. Mühendislik hizmetleri bazen kendi iç denetimini sağlayan kurumsallaşmış yapılar içerisinde bazen de bireysel hizmetler şeklinde verilmektedir. Yeterlik ya da yetkilendirme konusu özellikle bireysel hizmetlerde önem kazanmaktadır.

Mesleğin yanlış uygulanması, doğal çevreyi ve canlı sağlığını geri dönülmez düzeyde zarara uğratabilmektedir. Bu alanlarda hizmet sunan mühendislerin bilgi ve deneyim eksikliğinden kaynaklı, hatalı tasarım ve uygulamalarının acı sonuçları, depremlerde, iş kazalarında ve yangınlarda gördüğümüz gibi doğrudan topluma ve doğal çevreye yansımaktadır.

Bir mühendisin diplomasını alır almaz uzmanlık gerektiren tüm konularda mesleki etkinliklerde bulunması söz konusu değildir. Lisans eğitimi sonrasında uygulamaya yönelik ek eğitime tabi tutulması, yeterlilikleri ve mesleki gelişmelerinin belgelenmesi, izlenmesi ve denetlenmesi gerekmektedir.

Bu konuda yapılan araştırmalar;

- Mezuniyet bilgisinin yüzde 5'inin her yıl eski ve geçersiz hâle geldiğini,
- Mühendislik bilgisinin yarı ömrünün, farklı mühendislik dallarına göre 2,5 ile 7,5 yıl arasında değiştiğini,
- Çağdaş ve rekabet edilebilir standartlara erişebilmek için her çalışan kişinin, zamanının yüzde 15'ini bilgisini tazelemeye ayırması gerektiğini,

- Çalışma hayatı boyunca kendi alanında hiçbir eğitime katılmayan kişilerin 45 yaşına geldiğinde olası bütün gelişmelerin gerisinde kalacağını göstermektedir.

Odamızca yürütülen uzmanlık ve belgelendirme çalışmalarıyla;

- Mühendislik hizmetinin kişi ve toplum yararına verilmesi
- Yanlış uygulamaların önlenmesi
- Kalite ve güvenliliğin artırılması
- Mühendislik hizmetlerinin, alanında yeterli mesleki bilgi ve deneyime sahip olan üyelerce verilmesinin sağlanması
- Hizmetin verilme sürecinde hizmeti veren üyelerin meslek etiği açısından tam olarak denetlenmesi
- Hizmeti veren üyelerin bilginin hızla yenilenmesi gereksinimine uygun olarak çağdaş teknikleri izleyebilmelerine yönelik sürekli mesleki eğitim sürecine tabi tutulmalarının sağlanması
- Meslek uygulama alanlarımızın düzenlenmesi
- Yurt dışından kalitesiz ve tek yanlı hizmet sunumuna karşı ülkemiz mühendislerinin korunması amaçlanmaktadır.

KAYNAKÇA

1. 42. Dönem Çalışma Raporu, Nisan 2010, TMMOB MMO, s.117-119.
2. 43. Dönem Çalışma Raporu, Haziran 2011, TMMOB MMO Bülteni, sayı: 156 s.40-49.
3. http://www.mmo.org.tr/odamiz/yonetmelik_listele.php, son erişim tarihi: 31.10.2011
4. <http://www.mmo.org.tr/miem>, son erişim tarihi: 31.10.2011
5. TMMOB Makina Mühendisleri Odası Ana Yönetmeliği, Madde 6 – r, Resmi Gazete Tarihi-Sayısı: 15.03.2002 – 24696. ■